

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PIAŞA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —

TELEFON 226.

Abonament anual 860 lei.

Preţul străinătate 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Invăţământ şi...

Din ziare am luat cunoştinţă de o nouă invenţie: Profesorul X sau Y anunţă că a început un „curs de preparaţie” pentru cutare sau cutare „examen de admitere”.

Şi astfel de examene prevede legea şcolară. Trecerea din şcolile primare în învăţământul secundar se face prin trecerea unui astfel de examen. La fel trecerea din inferioarele învăţământului secundar în clasele superioare.

De aici „cursurile de preparaţie” mai sus amintite.

Privit lucrul, aşa cum se prezintă, dă de gândit.

Profesorul, care a propus elevului, — să zicem — cursurile primare, la trecerea acestuia în liceu publică avizul din chestie. Aşadar într-o lună de vară cutare domn profesor, îşi încarcă creierul cu hrana intelectuală de care te-a lipsit aiăia ani, căji ai fost sub mâna lui ca elev.

Miroasă cam suspect lucrul!

Şi la fel „cursurile” similare pentru alte examene de admitere.

În Braşov, bunăoară acest odios sistem se practică în cel

mai ruşinos şi mai compromiţător mod.

Negustorie curată!

Sunt institutori cari, — pentru suma de câteva mii pe cari le încasează dela elevul unui astfel de curs — nu se jenează ca să şi „facă reclamă” într-un mod revoltător, care preface învăţământul în afacere curat negustorească. În prăvălii, la frizerii — ba în lămpător chiar şi în alt loc! — am avut ocazie să cetesc un astfel de aviz-reclamă iscălit de profesori.

Aveau latinii o vorbă cuminte: „nomina . . . , ubique locorum”...

E ruşinos, revoltător şi compromiţător!

Dacă anumite persoane din învăţământ nu se rusinează să-şi degradeze în acest mod instituţia pe care o servesc, ar trebui ca d-l ministru al instrucţiunii să se simtă obligat a lua măsurile ce se cer.

Căci, — de ce să n-o spunem! — am celit un astfel de aviz lipit pe unul din modestele locuri publice ale oraşului, unde, cetăţeanul mână de nevoile omenestii, îşi aranjează altele treburi decât şcoala...

DIN ANCHETELE NOASTRE.

O crimă naţională

Cum se sacrifică viitorul economic al comunelor din plasa Buzae de dragul unei societăţi anonime.

— Sfârşit —

Comisiunea de ocol atribuie în Octombrie 1924—7.000 jugăre de păşune tuturor acelor comune şi cătune, din cari 4500 ale societăţii din Prejmer, iar comisia judeţeană atribuie 8000 jugăre de păşune şi 2000 jugăre, cotele proprietarilor, deci 10.000 jugăre în afară de alte 2500 jugăre de păşune din ale altor proprietari „cărora a voit să le vină în ajutor, tot pe porţia art. 16 din legea agrară, căci în total păşunile afectate sunt de 12.500 jug. Nu s'a utilizat art. 15 din legea din 1 Iulie 1924, care punea comisiunile de expropriere în măsură de a da comunelor acele păduri ce le conveneau, iar nu să se dea cu o singură hotărâre pentru toate comunele, fără procedură independentă şi cu judecare în Sf. Gheorghe, ceea-ce este ilegal, că hotărârea trebuia să se redea în fiecare comună şi în parte pentru fiecare.

Să se cetească articolele 99-105 din Regulament, şi se va vedea că totul este o ilegalitate, lipsă de procedură şi o crimă contra comunelor româneşti şi totul pentru Societatea din Prejmer. Cu alte cuvinte consilierul Moţoiu prin intermediul Comisiei de ocol, prin clasarea şi prin judecarea dela 5 Mai 1925 anulează hotărârea 189 din 20 Martie şi hotărârea Nr. 563 din 24 Iulie a Comitetului agrar, iar Comitetul agrar în 1927 înlăreşte actele criminale ale Comisiunii

judeţene în care d-l Moţoiu a procedat conform intereselor Societăţii din Prejmer.

Intervenţia d-lui inspector silvic Bossie.

Un moment de inspiraţiune cu fond onest au avut d-nii directori Bordea şi Sărcea precum şi d-nul ministru Al. Lapedatu, când frământându-şi mintea pentru a dăruia asezământul criminal, cari au dispus ca d-l inspector silvic Nicolae Bossie dela casa pădurilor să fie delegat a ancheta toate aceste murdării cari aruncă o tristă lumină asupra acelor cari pun mai presus interesele clicei, general liescu, care patronează societatea din Prejmer, decât de-a lucra conform dispoziţiunilor legii şi regulamentului acesteia pentru a alcătui un asezământ, care să folosească real acestor comune curat româneşti

În vara anului trecut am salutat cu o deosebită satisfacţie venirea d-lui inspector Nicolae Bossie, despre care ştiim că în anii 1923/24 descoperise taimoasele fraude de aproximativ 400 milioane lei, prin cari se decreta înmormântarea economică a 31 comune de Moşi din jurul Huedinului. Se ştie că această panama o patronase răposatul Al. Constantinescu P. în contra căruia îndeosebi ziarul „Patria” dusese o crâncenă campanie.

Graţie acestor descoperiri şi cu toată existenţa hotărârilor Comitetului agrar s'a reluat pro-

cedura şi s'a câştigat atât în instanţa I-mă cât şi a doua contra lui Moritz Tischler, care acaparase totul, în afară de alţii, din domeniile G. Banfy, I. Urmanczy, Grödel, Valea Drăganului şi Tischler-Bürger. Printr-o astfel de activitate d-l Inspector Bossie prezenta o garanţie că şi în chestia Buzaelor va face deplină lumină punând la punct pe cei cari calcă legile şi jefuesc poporul sărac.

Temp de 1½, lună d-l Bossie a şi muncit prezentând o lucrare cu un fond documentar, care reliefează tot ce s'a săvârşit anexând în fotografie şi ordinul Comitetului agrar ce fusese clasat.

Un simulacru de anchetă.

Generalul Ilescu-Turtucaia, mai tare însă ca dreptatea comunelor româneşti, reuşeşte în Iulie a. c. să provoace un simulacru de anchetă din partea d-lor miniştri Al. Lapedatu şi Cipăianu, care având aparenţa de anchetare la prefectura judeţului Braşov, ascultă pe consilierul Moţoiu şi pe toţi acei ce formau în trecut comisiunile de expropriere, fără ca să oblige pe d-l inspector Bossie să ia parte pentru că în contradictoriu să demaşte toate manoperile întreprinse pentru despuierea acestor comune de drepturile lor trimiţându-i cu pădurile lor comunale la 30 km. distanţă la Bicfalău, Zagon şi la alte petece de păduri, în neputinţă de a fi utilizate ca păduri comunale din cauza distanţei enorme şi a lipsei de comunicaţii, iar d-nii miniştrii nu par a fi revoltaţi că prin hotărârea din 5 Martie 1925 a d-lui Moţoiu et Comp. se decretează defrişarea a 12.500 jugăre în creierul Munţilor la vechea frontieră la o altitudine de 1400 m. în medie, numai ca societatea din Prejmer să-şi poată lua lemnul din aceste păduri seculare.

Partea cea mai tragică este însă că n'au permis nimănui la anchetă să vorbească de lucrarea d-lui inspector Bossie, care, desigur, e dureroasă pentru cei ce sunt chemaţi prin parodia de anchetă să dea tot ce e bun societăţii din Prejmer aşa cum a dispus d-l consilier agricol Moţoi.

Concluziuni.

Luni la 6 August d-l consilier agricol de Braşov, de care aparţine plasa Buzae a şi început operaţiunea de definitivare a monstruoaselor hotărâri, în urma ordinului primit ca rezultat al „anchetei” d-lor miniştrii. Se lucrează cu primarii, notarii, jandarmii şi cu oamenii plăţii de societatea Prejmer, ca totul să se facă aşa cum glăsuiesc hotărârile criminale, fără ca bietul popor să cunoască manevra infernală care le peceteleşte soartea pentru todeauna.

În faţa acestui atentat trebuie să punem în mişcare toate forţele noastre. Ziarul nostru nu va înceta campania până când d-nii miniştri nu vor dispune ancheta la faţa locului pe teren, în fiecare comună, faţă fiind toţi vinovaţii cari să fie în mod

metodic desvăluşi de d-l inspector Bossie, care nu poate lipsi dela această adevărată anchetă. Ca bază trebuie luată lucrarea d-sale, care astăzi este pusă sub obroc, ca să nu mai vadă lumina zilei, fiind supărătoare pentru toţi cei interesaţi ca şi pentru protectorii lor.

Facem apel în acelaşi timp la toată svlarea conştiinţă din aceste comune ca să ceară cu noi într'un glas, ca să vie la faţa locului inspectorul Bossie, redutabilul adversar al nelegiuţilor, pentru a da prilej în faţa locuitorilor — cu dosarele ambelor comisuni de expropriere, cu dosarele fiecărei comune dimpreună cu registrele lor, cu lucrarea d-lui inspector Bossie, cu legea şi regulamentul legii Reformei Agrare, cu legea din 1 Iulie 1924 şi a regulamentului din 13 Aprilie 1925, cu harta statului ungar 1—25000 şi cu tot ceea-ce va mai trebui — să se facă o a-

devărată anchetă în comune care să prăbuşească parodia de anchetă inscenată ca prim pas pentru înfăptuirea aplicării hotărârilor criminale.

Şi să mai ştie Buzăienii un lucru:

Odată ce s'a iscălit primirea pădurilor şi păşunilor, aşa cum au fost în mod criminal arădate, comunele interesate şi-au semnat sentinţa de mizerie economică pentru todeauna. Să se respingă prin urmare toate momentele din ordin superior, toată lumea să ceară o anchetă la faţa locului de faţă fiind şi inspectorul Bossie, ca să se înceapă o nouă procedură aşa cum o impun articolele 99—105 din Regulamentul Legii Agrare şi articolul 15 din legea dela 1924.

Aceasta este unica cale, care a mai rămas oamenilor, dacă ei vreau o orânduire, care să-i fericească în mod gospodăresc şi folositor pentru păduri şi păşuni.

Politica de împrumut

de Mihail Popovici.

După stoarcerea decretului de numire a guvernului Brătianu prin care se înmormântau din nou libertăţile cetăţeneşti şi drepturile constituţionale, Regele Ferdinand moare. Regenja ar fi avut îndatorirea să înceapă o eră nouă, iar corpul electoral şi voinţa Naţiunii ar fi trebuit din nou consultată sub împrejurările cu desăvârşire schimbate. Dar nu, guvernul a fost menţinut şi metodele de guvernare au fost practicate mai departe. După moartea lui I. I. C. Brătianu noul guvern V. I. C. Brătianu ia direct caracterul de provizorat, primind misiunea să forneze un guvern de colaborare. Misiunea eşuează, provizoratul rămâne. În atmosfera anti-constituţională şi de izolare desăvârşită a guvernului faţă de masele electorale, guvernul îşi schimbă programul economic şi financiar pe care îl apăsase şi îl practicase cu atâta îndărătnicie 10 ani de-a rândul şi provizoratului îi dă şi un program limitat care se rezumă în contractarea unui împrumut extern de refacere şi stabilizarea monedei noastre naţionale. Discuţiile au urmat luni de zile (vezi istoricul).

Rezultatul:

Luni în 16 Iulie soseşte la Bucureşti d-l Rist, vice-gubernatorul Băncii de Franţa şi Ioi sosesc o seamă de bancheri cari va avea să se încheie şi semneze convenţia definitivă. Joi în 19 Iulie seara se şi semnează o convenţie.

Felul cum s'au dus aceste tratative, cu uşile zăvorâte, în adâncă taină, făcea impresia că se tratează mai mult o afacere particulară de lovituri şi câştig, căci ţara şi opinia publică erau ţinute departe. Metoda cinstită şi francă ar fi fost tocmai cea contrară. Tratativele trebuiau duse pe faţă, diver-

sele chestiuni, condiţii, sarcini, etc., discutate de toată lumea. Aveau nevoie să fie luminat din toate punctele de vedere şi ar fi fost o datorie patriotică a tuturor celor competenţi să colaboreze dându-şi părerea şi atrăgând atenţiunea asupra diferitelor pericole care ne ameninţă dintr-o scăpare de vedere sau lipsă de preverere.

Nu; — sistemul mistic a fost preferat şi vom vedea îndată de ce.

Convenţia este finută şi aştează secretă şi critica noastră se întemeiază parte pe comunicatul oficial, parte pe informaţiunile obţinute pe cale particulară.

Analiza convenţiei.

Convenţia nu este decât un schimb de scrisori în temeiul cărora s'ar putea încheia un contract definitiv la toamnă. Ele sunt un fel de pro memoria, pentru anumite puncte asupra cărora s'a căzut de acord acum şi cari vor scurta durata tratativelor de mai târziu. Pentru încheierea unui contract este nevoie de a se cădea de acord asupra punctelor esenţiale. Ori în convenţie nu se stabilesc tocmai punctele principale, cursul şi dobânda cu care se va lansa împrumutul. Este evident că fără această condiţie definitivă fixată, nu poate exista o convenţie definitivă, chiar dacă verbal s'a fixat o dobândă şi o limită de curs de emisiune. Juridiceşte acest contract nu există, el poate numai deveni realitate în viitor. Împrumutul nu este încheiat.

Condiţiile asupra cărora s'a căzut de acord şi cari vor trebui să fie respectate de noi în cazul încheierii definitive sunt mai rele decât condiţiile porclite pe vremuri coloniale.

1. Noi suntem legaţi de consorţiul de bănci de a încheia

un împrumut de 250.000.000 dolari, împărțit în tranșe. Cum acest mare împrumut de 1.250.000.000 lei ar nu poate fi consumat de noi decât într-un interval de lungă durată, socotind capacitatea vieții noastre economice de a recepționa această cantitate de bani cu 4 miliarde în medie anual, suntem legați pe un interval de 10-12 ani.

În convenție se poate prevedea că față de o ofertă ulterioară de împrumut în condiții mai favorabile, consorțiul are pari pario precădere și pentru că este evident că nimeni nu ne-ar face astfel de condiții cari oricât de avantajoase, ar fi putut fi înlăturate prin exercitarea dreptului de precădere — s-a întrebuit metoda practică față de Statele din America de Sud, de a se cere în cazul unei tranșe noi, alte condiții dela consorțiu, care dacă Statul nu le primește, pot fi ameliorate și dacă nu convin nici ameliorate, Statul este liber de a încheia alt împrumut oferit în condiții mai favorabile.

Un sistem greoiu, care împiedică Statul să se folosească repede de conjuncturile favorabile ale pieței.

2. Împrumutul încheiat la Londra în 1922, a fost încheiat de niște oameni pripziți, fără experiență și fără prevederile cele mai elementare. Pentru acest împrumut se dă ca garanție specială în primul rând veniturile taxelor de import și export și în al doilea rând, dacă taxele s'ar desființa sau dacă veniturile n'ar acoperi sumele afectate serviciului acestei datorii, se dă tot ca garanție specială, integritatea veniturilor generale ale Statului cari se vor întrebuiți în primul rând pentru garantarea acestui serviciu.

Această ilustră capo d'operă ca să se constituie garanția generală a Statului în garanție specială, aduce cu sine că orice împrumut ulterior este garantat printr-o ipotecă de rangul al doilea, căci toate veniturile speciale au să garanteze în primul rând datorita din 1922.

Împrumutul proiectat ce se încheie, este garantat cu venitul monopolului tutunului. În care rang? În rangul întâi sau în rangul al doilea? Este evident că după condițiile împrumutului din 1922: rangul al doilea.

Care poate fi consecința practică? Împrumutul dela Londra

din 1922 se colează cam cu 47-48 cu 4 la sută adică cu o dobândă de 8%, la sută. Cum capitalul are posibilitatea să plaseze capitalul în renți amortizabili de 8%, la sută și cu garanție de rangul întâi, este evident că nu va preferi să plaseze capitalul și cu o rentabilitate mai mică și cu o garanție mai redusă. Iar ca Statul nostru să plătească 8%, la sută sau chiar mai mult, este o monstruoziitate.

Problema aceasta nu este încheiată și desigur că va forma obiect de discuție cu Stock Echangul dacă noi vom inversa rangul garanțiilor sau dacă vom întrebuița raționamente mărunte de advocați mărunți pentru a nega realitatea. Iată convenția din 1922.

„După ultimul alineat al art. 41 din legea contabilității publice se adaugă alineatele următoare: alocăția necesară dobândurilor și amortizementelor datoriei publice consolidată în streinătate vor forma un cont special pentru serviciul datoriei publice. Ministerul de finanțe va deschide un cont special pentru serviciul datoriei publice în chesfune. Acest fond special va fi alimentat până la plata integrală a datoriei publice în streinătate cu

a) Toate devizele și tratele ce vor proveni din încasarea taxelor de export și de import cari sunt și vor fi plătite în aur sau în devize asupra streinătății și

b) Veniturile generale ale Statului cu prioritate.

Sunt efectele dezastruoase ale poliției d-lui V. Brătianu și ale iluștrilor săi sfetnici financiari.

— Va urma. —

Dela Prefectura Poliției

Amenzi polițienesti

1. Bartaliș Francisc și Rozenberg David amendați cu câte 2000 Lei, pentru că au circulat cu eșapamentul deschis.
2. Holländer Rudolf amendat cu 2000 Lei, n'a avut felinarul din spatele mașinei iluminat.
3. Bauer Iosf amendat cu 2000 Lei, a întrebuițat faruri cu lumini orbitoare.
4. Automobilul No. 3164 B amendat cu 2000 Lei pentru că

a circulat cu eșapamentul deschis.

5. Datoky Samu amendat cu 2000 Lei.

6. Nicolae I. Selariu, amendat cu 3000 Lei, a condus automobilul cu faruri cu lumini orbitoare.

7. Conducătorul automobilului No. 289 Sf. G. amendat cu 3000 lei, a circulat cu faruri cu lumini orbtoare.

8. Conducătorul automobilului No. 2692 B. amendat cu 3000 lei pentru viteziă.

9. Gheorghe Toma, amendat cu 1000 lei și Mocșa Crețu 2000 lei pentru că au avut numărul reglementat și scris pe carton.

10. Gaal Albert amendat cu 3000 lei, a staționat pe partea stânga a străzii.

11. Conducătorul automobilului cu No. 1011 Tms. amendat cu 3000 lei pentru că a circulat fără faruri.

12. Farkas Samoilă șoferul autobuzului cu No. 379 Bv. amendat cu 500 Lei pentru că a părăsit mașina.

13. Rusu Ioan șoferul autobuzului No. 475 Bv. proprietatea d-lui Ioan Mireț amendat cu 1000 lei pentru că a staționat în mijlocul străzii.

14. Homorodi Elisabeta, taxatoarea la autobuzele la d-l A. L. Decei amendată cu 2000 Lei pentru că a staționat mai mult timp în haite cu autobuzul decât era prevăzut în itinerar.

15. Almași Iulișca taxatoarea la autobuzele d-lui Ioan Mireț amendată cu 1000 lei, a supraîncărcat autobuzul.

16. Kovacs Maria taxatoarea la autobuzul d-lui Iancso Mihai amendată cu 1000 lei a supraîncărcat autob. z. 1

17. Neagoe Eufrosina taxatoarea la autobuzul d-lui Ioan Mireț amendată cu lei 1000 a supraîncărcat autobuzul.

18. Vaidă Gheorghe șofer la autobuzul d-lui A. L. Decei amendat cu 2000 lei, n'a respectat ordinea de circulație.

Dintre cei publicați anterior în două numere consecutive ale „Gazetei Transilvaniei” următorii sunt în serviciul d-lui Mireț Ioan: Șoferii autobuzului No. 31 Bv. și 804 Bv. Taxatoarele autobuzelor No. 475 Bv. (de două ori) și 205 Bv. Șoferii autobuzelor No. 804 Bv. 475 Bv. și 474 Bv. Taxatoarea Gaal Dora și Szabo Iren de două ori și șoferul Kooș Iuliu.

Sfințirea clopotelor bisericii din Cetate

În timpul războiului au fost rechiziționate și frumoasele clopote din țarla bisericii ort. rom. din Cetate, pentru a li-se da menire ucigătoare.

După multe stăruințe depuse de Consiliul parohial și parohul local V. Mereș, s'au putut procura 3 noi clopote, și adevăți 2 pentru biserică și unul pentru Capela din Groaveri. Primele 2 s'au procurat din banii bisericii și câte-va donațiuni între credincioși, iar al treilea în valoare de cca 11.000 Lei s'a procurat prin dania d-lor Paraschiva și Dumitru Furnică, cari și până acum au făcut frumoase donațiuni în odăjdi bisericești, bisericilor din Cetate, sf. Nicolae și Brașovechiu. Sfințirea clopotelor s'a făcut cu mare asistență Duminecă în 7 August a. c. în curtea bisericii prin preoții I. Prișcu, V. Mereș parohul local și dr. P. Debu. Păr. Mereș a jinit la sfârșitul serviciului divin o frumoasă vorbire aducând mulțumiri donatorilor și arătând originea și menirea clopotelor.

Cel mai mare dintre clopote este în greutate de 830 kg., cel mijlociu de 700 kg. și cel destinat Capelei din Groaveri este de 65 kg. După vorbirea păr. Mereș, clopotul cel mic a fost transportat la Capela în procesiune cu toți 3 preoții, cu donatorii și alți asistenți.

Felicitem conducerea bisericii din Cetate și pe donatori și dorim ca glasul armonios și dulce al clopotelor noi să trezească în suflete tot mai multă apropiere de Cel-ce-i izvor al adevăratei fericiri omenești. C.

Comemorarea lui dr. Ioan Rațiu

Baroul advocaților Turda lansează următoarea invitare:

Împlinindu-se Duminecă la 19 August una sută ani dela nașterea marelui patriot dr. Ioan Rațiu, rugăm pe toți românii de bine să participe la serbările de comemorare, cari se vor desfășura la această dată după următorul program:

1. Ora 9 1/2 ședința festivă a Baroului în sala No. 1 a Tribunalului Turda.
2. Ora 11 parastas solemn în biserică gr. cat. din Turda veche.
3. Ora 12 procesiune la fosta

casă a lui dr. Ioan Rațiu, unde se va desvâli placheta comemorativă.

Anunțăm totodată, că serbările de inaugurare a statuiei, ce se va ridica în Piața Mihai Viteazul, vor avea loc în zilele prime a-le luni Octomvrie, după programul ce se va anunța la timpul său.

Turda, 4 August 1928.
Dr. Valer Moldovan,
decan.
Dr. Emil Chețianu,
secretar.

Inaugurarea Sanatorului Dr. Dogariu.

Oserbare medicală națională

Inaugurarea Sanatorului Dr. Dogariu, s'a făcut Dumineca trecută cu un deosebit fast, având caracterul unei adevărate sărbători naționale. E primul sanator, proprietatea unui medic român, cu distinsă calitate medicale și cu multă simpatie în cercurile sociale brașovenești.

Sanatoriu, o clădire modernă în stil românesc, este așezat într-una din cele mai pitorești poziții ale orașului, pe dealul Cețăuei, înconjurat de arbori seculari și cu o vedere largă asupra unei mari părți din Țara Bârsei și Săcuime.

Aranjat modern, în prezent poate încăpea 20 de pacienți. În iarnă — după cum ni s'a afirmat — se va aranja pentru 32 paturi.

Inaugurarea s'a făcut la orele 6 d. m. în prezența unui public numeros și select, prin Sfințirea apei, săvârșită de păr. local Dr. P. Debu, care după binecuvântarea rostită asupra Sanatorului, a jinit să arate importanța aceluia, felicitând pe primul medic român proprietar și conducător al Sanatorului și dorindu-i cele mai frumoase succese medicale.

După serviciul divin oaspeții au fost serviți cu o gustare prietenească.

Din parte-ne urăm d-lui Dr. Dogariu să conducă sănătos noul așezământ închinat binelui oștesc.

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”.

De-acum zece ani

Amintiri din pribegie

de Valeriu Crișan, preot

— Urmare. —

Vin Nemții !..

8 Martie 1918. Joi. Azi înainte de amiază a sosit în gara Șestacovca o locomotivă cu un ofițer german și câțiva soldați germani. Ofițerul a mers în biroul șefului de gară și a telefonat la gara Tașlăc, ca să vie armata, fiindcă nu mai sunt pe aici trupe bolșevice. Sătenii de aici, cari au fost lângă gară și au cumpărat sfecle, au vorbit bine limba ucraniană, ei au dedus, că era ucranian. La vre-o oră după sosirea patruței germane în gara Șestacovca, au sosit apoi trei trenuri cu soldați germani cu chivere. De aici patruța a plecat mai departe spre Elisabetgrad, iar pe urma ei au plecat încurând și cele trei trenuri militare.

Vestea despre sosirea trupelor germane în gara Șestacovca mi-a spus-o vecinul meu Vasile

Timoției alui Gavrilă, care a fost la gară, de unde a cumpărat sfecle pentru vite, cu 30 copeici pudul. Vă aduceți aminte de fiorul cel simțit, când dentistul fiind ascuse cleștele în mână, te întreabă care mășea te doare, și până să-ți dai seamă de realitate, el îți prezintă jnând în palmă mășeaua buclucășe?! O astfel de senzație am simțit și noi, când vestea că au sosit Nemții, a trecut ca un fior prin inimile noastre. Așadară frontul a trecut de satul nostru fără de a auzi tunurile și fără de a avea loc ciocniri între trupele belligerante. Bolșevicii s'au retras de pe aici, fiindcă înaintând trupele ucraniene pe lilia ferată Kiev, Bobrinsca, Snamenca, ar fi fost încunjurați și astfel retragerea lor nu se mai putea efectua. Norocul a favorizat deci orașul Elisabetgrad și împrejurimile lui. Cine ar fi putut spune înainte, că odată

și odată vor veni și pe aici trupe germane, — și iată, că ceea ce atunci nu se putea prevedea, acum a devenit realitate. Cine știe, ce evenimente vor mai urma de aici înainte?..

Ratificarea păcii, care trebuia să aibă loc în ziua de 14 Martie st. n. în adunarea sovietelor bolșevice, n'a dus la un rezultat favorabil și bolșevicii au cerut noi condiții de pace sau un nou războiu Odinioară Rușii strigau: jos războiul, iar acum în plină debandadă sunt dornici de un nou războiu. Dar cu cine va porni la luptă și cu ce? Cu soldații a căror moral și disciplină militară a scăzut, și cu castraveți și pătlăgele în loc de munițiuni de războiu?! Va scădea și moralul populației civile, căci după cum scriu ziarele, în Moscova s'a dat ordin, ca în școlile să nu se mai propue ca obiect de învățământ religia, ci copiii să învețe „Marsieleza lucrătorilor”, o poezie, care conține idei cu totul contrare celor propovăduite de legea creștină.

Adevărații ruși vorbesc cu îngrijorare despre urmările nefaste a acestui ucaș, venit nu din partea Rușilor creștini. Rusia creștină până la bigotism merge spre ruină — strigă în cor adevărații ruși, dând alarma. Rusia — zic ei — va ajunge

oare-când la o stare de complectă demoralizare, când pierzându-și ori-ce simț al conștiinței și al remuşcării sufletesti, nu va mai vrea să știe de iubirea deaproapelui, de cinste, de respectarea averii și vieții deaproapelui. Cu un cuvânt: nu se va mai teme de D-zeu și nu se va mai rușina de oameni.

Obiceiuri

9 Martie, Vineri. Sărbătoarea sfinților 40 de Mucenici din Sevostia. Sătenii de aici, conform unui obicei vechiu azi pregătesc fiecare câte un colac făcut din făină de grâu. Colacul are formă rotundă și deasupra lui are 40 de împletituri în formă de cruce, cari închipuesc pe cei 40 de Mucenici. Azi es cu toții la sămănat. Grăul ce vor să-l samene îl pun în car și trag carul în mijlocul curții. Bătrânul casei jeraldic într-o ulciță tămâie pe aperic și oculește carul de trei ori, rostind rugăciuni, ca D-zeu să le ajute la sămănat și să le rodească bucatele. Concăsenii lui se roagă împreună cu el. După aceea merg cu toții în câmp.

Aici, la capătul locului de semănat, unii din ei chiamă pe preoți pentru a săvârși slujba sfestaniei și a rosti rugăciunea dela semănat. Se așază apoi la

masă, mâncând acel colac. Rostind apoi încă o rugăciune și făcându-și cruce aruncă cu mâna sămânța, rugând pe D-zeu să o păstreze pe ea și în întunericul pământului, pentru-ca să îi dea sămănătorului la vremea ei pâine, spre nutirea lui și a semenilor lui. „Doamne ajută-ne — se roagă ei — să se facă chita pentru noi și pentru toată lumea”. Punânduși nădejdea în D-zeu, sămănătorul așteaptă cu inima liniștită în voia lui D-zeu, ca sămânța aruncată în pământ să încolțască, să crească, și să aducă rod îmbelșugat, pentru-ca din spicele aurii să se facă pâinea, hrana cea de toate zilele.

— Va urma. —

Un congres al Negrilor la Moscova.

La ședințele Biroului internațional profesional, la cari au participat și delegați negri, s'a luat hotărârea de a se crea o organizație internațională a muncitorilor negri. S-a ales un comitet, care va face lucrările preparative pentru convocarea unui congres al muncitorilor negri la Moscova în 1929.

DIN PUBLIC.

In jurul unei conferințe.

Primim următoarele:

Domnule Director,

Am citit și eu articolul „Să fie oare adevărat”, publicat de d-l profesor Reit în Gazeta Transilvaniei și mărturisesc că după citirea lui, am rămas complet nelămurit asupra felurilor pe care le urmărește.

Nu ași fi intervenit nici când, în această chestiune, dacă spiritul de dreptate, nu m-ar fi împins la aceasta.

După câte se pare, articolul a fost scris spre a se desvinovăți sau, mai bine zis, spre a pune în adevărată lumină scopul conferinței, pe care d-sa a ținut-o la Cercul cultural, în localul școlii primare No. 4 relativ la „La mai multă cinste, muncă etc.”.

Totuși, articolul „Să fie oare adevărat”, departe de a face lumină în jurul conferinței incriminate, mai rău a întunecat o, de oarece a făcut să se reliefeze și mai hotărât bănuiala care s-a născut și persistat pe tot timpul conferinței d-sale și anume că d-l Director conferențiar, departe de a fi ținut o conferință, făcea un aspru rechizitoriu în chestiuni absolute personale. Că acesta este adevăr, nu mai încupe îndoială, de oarece, în articolul de desvinovățire, d-l Reit a scris textual „Știam că dușmanii mei se vor simți vizați de conferința mea, pe care aș putea-o asemăna cu un portret, care ori din ce parte a casei va fi privit, pare că se uită la tine”.

E de reținut, așa dar, ca scopul nemărturisit atunci, dar simțit de auzitoriu, a fost lichidarea în public a litigiilor personale, scop evidențiat prin spovedania din articolul „Să fie oare adevărat”.

Din această cauză, (e vorba de felul urmărit de Al. Reit) toată atențiunea d-lui conferențiar a fost concentrată numai în această direcție, iar sufletul d-sale sugestionat, impulsiv și stăpânit numai de scopul urmărit, a prilejuit exteriorizarea sbuciumului intern, îmbrăcat în haina unor expresii puțin proplice a fi servite unui public așa de estrit sub raportul naționalității și nivelului cultural.

Este cu atât mai surprinzătoare eșirea d-lui Reit, cu cât d-sa generalizând cazurile singulare, a ajuns a trage concluziuni greșite, caracterizând întreaga situație a acestei țări „Drept jigănie” după ce, a afirmat categoric că: hoții au furat pușnete flori ale cinstei și ale muncii depe ogorul românesc, ogor pe care azi nu mai crește decât „spini și ciulini”.

Atât de dureroasă a fost impresia în sală, în cât chiar d-l inspector Grigorescu, s-a simțit dator să pue la punct, conferința și după ce, chiar în fața publicului, i-a făcut vorbitorului o fină lecție de morală, s'a adresat salei, ținând d-sa o nouă conferință, spre a atenua efectul și a ridica moralul acelor, care veniseră să asculte și să se adape dela izvorul dător de nădejde reprezentat prin școală.

Dar, pentru că Domnul Profesor Reit se pune la adăpostul lucrării lui Foerster și aprobării ce s'a dat acestei lucrări ca manual didactic de către 2 mari instituții: marele stat Major și Ministerul Instr. Publice, simt de a mea datorie să intervin și să arăt că: „In adevăr autoritățile au încuviințat ca manual de educație, cartea lui Foerster, de oarece și-au dat seamă că lucrarea va fi celită de elemente culte, care vor și să interpreteze adevăratul țel, urmării de Foerster; iar în cazul că ar avea neînțelesuri

aceste elemente au la îndemână pe maestrii lor, cari sunt chemați a tălmăci părțile obscure, trăgând concluziuni logice, pe care să le înscrie în sfera intereselor superioare de stat. Ori, nu aceasta era mediul căruia se adresa d-l Reit, mediu care nu numai nu cunoștea lucrarea foersteriană, dar sub raport cultural, deabia dacă avea elementele necesare pentru a scrie și cetii. Negreșit au fost și elementele selecte în sală, dar ele se perdeau în masa cea mare a vulgului.

D-l Reit însă, anticipând niște eventualități, care în nici un caz nu ne privesc pe noi, cei cari am ascultat conferința d-sale, afirma că mulți colegi și chiar inspectori s'au oferit ca să-l aperse. Eu cred pe cuvânt pe d-l Reit, dar ca unul care am trăit acele clipe de adâncă durere, îmi permit să afirm:

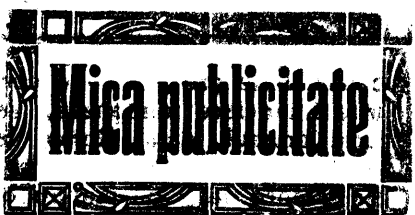
„Apărătorilor — dacă ei vor fi — le va lipsi suportul momentelor psihologice de atunci și ca atare pledoaria domniilor lor va fi tot de circumstanță”.

Păcatul d-lui profesor Reit, se adâncește și mai mult, din cauză că a stricat efectul marelui, datorit efortului cinstit al micușilor, care cu sufletul lor curat și entuziasmul lor plin de nădejde ridicaseră sufletul sălei la acea înălțime, cum rar se poate obține.

Am scris aceste rânduri fără gânduri piezișe, ci numai spre a contribui cu ceva la lumina-rea acelor, care neavând posibilitatea să asiste, totuși urmăresc „Viața culturală” a Brașovului și simt nevoia să fie informați nepătimă spre a putea trage concluziile logice bazate pe spiritul unei complete nepărtiniri.

Asistent.

Un ultimatum al Japoniei către China. Ziarul „New York Herald” anunță din Shanghai că ministrul Japoniei a remis la Mukden fiului lui Ciang-So-Lin, o notă cu caracter de ultimatum prin care informează că Japonia nu va accepta ca naționalității chinezi să pună mâna pe Mancuria.

De vânzare una casă cu trei camere, bucătărie și dependințe construite solid, cu o grădină în mărime de 2 holde, ambele imobile situate la strada, Tocile, Valea Oului Nr. 4. Grădina fiind plană, bine închisă, cis meaua de apă la poartă, foarte potrivită pentru clădire, cu deosebire proprie pentru zidirea unui Sanatoriu sau vile pentru vară. Vânzarea se face din mână liberă. Informațiuni la proprietarul sub adresa mai sus arătată. 669 4-3

De vânzare o casă nouă constând din 7 camere și grădină mare la poziție frumoasă. Informațiuni la adm. ziarului. 696 2-2

Cautam pentru anejașare imediată o domnișoară de serviciu. A se adresa la Administrația ziarului. 695 2-2

Vând teren central electriciitate, apă Predeal Merișescu Str. Brăteanu. 2-2

Se caută spre cumpărare o mașină (de lux) în perfectă stare. Informațiuni la Librăria Herz Brașov Strada Principele Carol 22.

De închiriat în centrul orașului Str. Petrării din dos „Vila Victoria” 2 apartamente, fiecare a 3 camere, bucătărie, cameră baie, pivniță, magazie de lemne, pod, luminat electric și cu sobe teracoale. 685 2-3

S'a pierdat permisul de circulație cu No. 724 Brașov eliberat de prefectura Poliției Brașov pe numele Constantin Cursaru, Brașov. 710 1-1

O garnitură de trecut uzată cu baterie de 800 mm. și motor de benzină 10 cai putere în stare bună de funcțiune cu condițiuni de plată convenabile, de vânzare la A. Marko & Comp. Brașov Str Lungă 137. 707 1-2

De închiriat de la 15 August o locuință lângă promenadă cu 3 ori 4 odăi frumoase, un entremare, cameră de baie, bucătărie frumoasă, cameră pentru victualii cu lumină electrică. Tot scolo de vânzare o sufragerie completă. Informațiuni la Păpăria Herz, Strada Principele Carol 22. 693 2-3

Primăria municipiului Brașov

No. 18981/1928.

Medalia comemorativă și crucea de războiu pentru legionarii români foști în armata italiană.

Se aduce la cunoștință generală, că guvernul italian conferă medalia comemorativă și crucea de războiu tuturor legionarilor români.

Acei cari au luptat pe frontul italian, sau cari au făcut parte dintr-o unitate supusă acțiunilor de distrugere a inamicilor Italiei sunt invitați să se prezinte la Cercul de Recrutare Brașov în timpul dela 14-24 August a. c. spre a li se lua câte o declarație în acest scop, ei vor aduce cu sine pe lângă alte acte, și orice dovezi, mărturii, brevete etc. etc.

Brașov, la 8 August 1928.
Primar, Secretar General,
M. go. Indescifrabil.
706 1-1

Comitetul Școlii al Școlii primare de Stat Hărman, județul Brașov

No 10/1928.

Publicație de licitație

Comitetul școlii al școlii primare de Stat Hărman județ Brașov aduce la cunoștință publică că în ziua de 29 August 1928, ore 2 p. m. în localul susnumit școala va ține o licitație publică cu oferte sigilate și timbrate în conformitate cu dispozițiile legii asupra contabilității publice art. 72-83 pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reparațiune a localului școlii de copiii a statului din loc, precum și pentru construirea unei ieșiri la școală.

Valoarea lucrărilor, conform devizului va face cca 75,000 Lei. La oferte se va anexa o garanție de 10% din suma oferită în bani numerar sau hârtii de valoare.

Condițiunile detaliate se pot vedea la preș. com. școlar. Hărman, 12 August 1928.

Președinte: Secretar:
Gh. Fătuleț. Andrei Goicea.
inv. 708 1-1

Walter Köpf

Atelier pentru arhitectură și arta amenajării. Str. Lungă 14.

Construcții și proiectări de tot felul, precum vile, case rurale, case pentru o familie, clădiri pentru colonizări. Stabilimente industriale și pentru meserii, stabilimente de băi și agricole. Execuții speciale și de amenajare, în orice stil antic sau modern. 534 8-12

Primăria Poiana-Mărului Jud. Brașov.

No. 58/1928.

Publicație

Comuna Poiana-Mărului Jud. Brașov, va arănda prin licitație publică verbală ce se va ține în localul primăriei în ziua de 7 Octomvrie 1928, orele 2 p. m. dreptul de vânat din Munții „Gruilung”, „Nămaia”, „Craiesca” și „Văcarea Mare” pe o întindere de 2731 jugăre pădure pe timpul dela data licitațiunei până la 31 Decemvrie 1931.

Prețul de strigare este 4500 Lei anual, iar garanția, arănda unui an.

Condițiunile detaliate se pot vedea în orele de serviciu, la primăria comunală.

Poiana-Mărului, la 8 August 1928. Primăria comunală.

Primăria Municipiului Brașov.

No. 8833/1928.

Publicație

Pe baza deciziunii Ministerului de Agricultură No. 3083/1928 și adresei Consilierului agricol se aduce la cunoștința celor improprietăți pe baza legii agrare, că pentru consolidarea lucrărilor de parcelare s'a hotărât bornarea loturilor.

Bornarea este obligatorie pentru toți improprietății.

Nici o parcelare cadastrală nu se va efectua decât după ce lotații respectivi își vor fi procurat bornele trebuitoare.

Sumele necesare pentru plata bornelor și pentru ingropatul lor se vor strânge din partea unui comitet compus din primar sau locuitorul său și 2 locuitori improprietăți, (socotindu-se 3 borne pentru fiecare parcelă).

Brașov, la 4 August 1928.
Primar: p. Secretar general:
Dr. Moga. Indescifrabil.

Banca „CETATEA” Soc. pe Acțiuni.

BRAȘOV.

FONDATA 1910.

FILIALE: CREAȚIUNI:
Rupea (Cohatn) Cluj, „Cetatea de Grant”
Odorheiu, Toplița- Tipografia „Minerva”
Română. Hotel Transilvania
Cinema Urania

RESURSE:

Capital social, Depuneri, Reescont, creditorii etc
LEI 150,000,000

Circulația din ultimul 1/2 an peste **Leidouă miliarde.**

Banca „CETATEA” Brașov și filialele sale fac următoarele operațiuni:

1. Primește depuneri spre fructificare și păstrare pe libel și în cont curent în condițiunile cele mai bune.
2. Acordă împrumuturi de scont (cambii) și pe credite cambiale cu acoperire ipotecară.
3. Face plăți americane și ordine de plată în orice parte a țării.
4. Asigurări contra focului, pe viață, accidente etc.
5. Informațiuni economice și financiare.
- A. Depuneți economiile pe creștere la Banca „CETATEA” și filialele sale.
- B. Cumpărați neapărat acțiuni dela Banca „CETATEA” Brașov din ultima emisiune în curs.

BANCA „CETATEA” S. A.
Direcțiunea Generală.

665 2-10

AUREL ȘTEFANOVICI

AGENTURA & COMISION

Strada Hirscher No. 23.

Reprezentant exclusiv pentru județele: Brașov și Trei-Scaune al:

Dellecosei șampant „MOTT”, vinurilor „MOTT”, vinurilor „P. D. R.”, COGNACULUI veritabil francez „NAVILLE” precum și al vinurilor vârsate din jurul Aradului. Informațiuni și comenzi: Strada Hirscher No. 23.

„CARTEA ROMÂNEASCĂ” S. A.

Sucursala Brașov.

Strada Porții No. 11.

Librărie, Papetărie, Depozit de Hârtie. — Articole de Pictură. — Articole Fotografice. — Gramafone „His Master's Voice” și „Columbia”.

PREȚURILE CELE MAI EFTINE.

Federația: Uniunea Femeilor Române din România Mare
sub Înaltul Patronaj al Majestății Sale Regina Maria.

Convocare

la Congresul al VIII-lea, ce se va ține în zilele de 8, 9 și 10 Septembrie 1928 la Cernăuți, la invitația „Societății Doamnelor române din Bucovina“.

PROGRAMA ȘI ORDINEA DE ZI:

Ziua I-a S-fra Maria în 8 Septembrie.

Ora 9. Intrunirea delegatelor și plecarea la Serviciul divin în Catedrala Mitropoliei.

Ora 11^{1/2}. Deschiderea Congresului în Sala Sinodală a Mitropoliei.

1. Cuvântul de deschidere al Președintei Maria B. Baiulescu.
2. Salutarile diferitelor Corporațiuni și Societăți reprezentante.
3. Cuvântul Societății Doamnelor române din Bucovina.
După Congres masă comună.

Ora 17. Deschiderea expoziției de industrie casnică-națională.

Ora 19 Ceaiul oferit de Societatea Doamnelor române.

Ziua II-a

Ora 9. Ședința a II-a a Congresului. Se prezintă Rapoartele următoarelor probleme cu discuțiune,

1. Protecțiunea familiei țărănești.
2. Lupta contra imoralității.
3. Lupta și preservațiunea contra plăgilor sociale.
4. Idealul păcii în legătură cu Societatea Națiunilor.
5. Protecțiunea copilului.

Fiecare expunere va dura câte zece minute; fiecare discuțiune câte 5 minute.

Congresistele se pot înscrie la sediu pentru discuțiuni.

După Ședința vizitarea Ședinței și alte vizite.

Ora 15. Ședința a III-a.

1. Cetirea dărei de seamă a activității Comitetului până la data actuală.

2. Cetirea Situațiunei financiare pe anii financiari 1926—1927.
3. Raportul de verificare al Cenzorilor și descărcarea Comitetului.

4. Cetirea Rapoartelor diferitelor Societăți.

5. Eventuale propuneri.

6. Moțiunea Congresului și fixarea Congresului viitor.

Ora 17. Serbare populară în Suburbiul Roșu.

Ziua a III-a

Excursiune la Putna.

Inchinare la Mormântul lui Ștefan cel Mare.

În preșeara Congresului ziua de 7 Septembrie se va ține Ședința preparativă a Marelui Comitet Central.

Societățile, care n'au anunțat încă delegatele lor, sunt rugate a răspunde de urgență pentru a putea primi biletele de călătorie și de încurajare.

Vom purta Costumul Național.

Președintă:

Maria B. Baiulescu.

Secretari:

Maria Dr. Moga.
Director Ioan Pricu.

ADRESA: Maria B. Baiulescu Brașov Piața Libertății 22.

Roada e politicele liberale

Unui favorit al acestei politici

În numărul 77 al ziarului nostru, am publicat un articol, în care — aducând ca exemplu trista stare a comunei Prejmer — arătam roadăle politicele liberale.

Un domn vizat, care pe nedrept și contra legii, deține de aproape o jumătate de an postul de primar al acestei comune, se simte supărat din cauza adevărului spus de noi și — hop și ell — ne răspunde într'un ziar din loc, al cărui nume nu interesează.

Se numește Creangă, — fost Crangă!

I se puneau în articolul nostru anumite întrebări în legătură cu gospodăria comunei, al cărei primar își închipuie și se crede că este, — fără să-și dea seama că justiția îl așezase în alt loc decât în fruntea unei comune, de care și bate joc în numele partidului cu deviza: „prin noi înșine“.

D-lui însă nu răspunde la nici una din întrebările adresate prin ziarul nostru, ci caută să pescuiască după autor. Indirect face și aluzii în acest sens, vizând pe părintele comunei.

D-le Creangă-Crangă! Nu te svăpșia în zadar. Nu e părintele Ludu autorul acelui articol. Sfînștia Sa și-a avut — tot pe nedrept — buclucul cu ocazia afurisenței cunoscută.

Dă-i acumă pace. Anchetele noastre le facem noi prin noi. Și ca dovadă, în numărul trecut al ziarului nostru îți-am dat și unele plăcute dovezi.

Restul va urma. Deocamdată atât!

Vezi-ți de comună și nu te amesteca în gazetărie, unde nu există comisii interimare, de cari d-ta abuzezi în mod ilegal.

Nouă metode în fabricarea zahărului. Invenția unui chimist englez.

Producția zahărului de sfeclă este relativ scumpă și dificilă, deoarece recolta de sfeclă trebuie să fie prelucrată în cel mult trei luni, astfel se strică. În consecință fabricile lucrează numai trei luni pe an. Un tânăr chimist englez dr. B. J. Owen dela Institutul de agricultură din Oxford a descoperit o nouă metodă, după care sfecla poate fi conservată un timp îndelungat. În acest mod producția de zahăr ar dispune de o perioadă mai îndelungată, iar cheltuielile de producție se reduc cu 5%. Noua metodă a fost introdusă în marea întreprindere zahariea din Eynsham și se socotea, că o tonă de zahăr, care a fost produsă după metoda lui Owen, nu va costa decât 125 franci, în timp ce în prezent producția unei tone costă 300 franci. Experimentul pentru industria zahariea dela ministerul francez al agriculturii, Sidersky, care a vizitat fabrica de zahăr din Eynsham, a declarat, că invenția d rului Owen înseamnă o revoluție în industria zahariea.

Populația orașului Brașov este rugată să arboreze steagurile în ziua de Miercuri 15 August a. c., sărbătorind în această zi „Liga Navală“, Ziua mării. — Primăria.

O donație pentru redacția ziarului „Gazeta Transilvaniei“.

D-na văduvă Teodora Literat soția regretatului nostru prieten și binevoitor al ziarului nostru, fericitul maior I. r. Vasile Literat, mort acum 2 ani, s'a prezentat azi la redacția ziarului nostru dăruind redacției suma de lei 5000 în amintirea neuitatului ei soț.

Regretatul maior Vasile Literat, pe care o boală îndelungată l-a legat în ultimii ani ai vieții sale de patul suferinței, a fost nu numai un om al muncii conștiințioase, ci a fost și un Român de inimă, care, în viață fiind, de mărșit cu un deosebit interes toate acțiunile vieții publice românești, sprijinindu-le cu statul său cuminte și cu fapte. A fost unul dintre cei mai pasionați cetitori ai ziarului nostru așteptând apariția lui cu o adevărată sete.

Cătră sfârșitul vieții sale a spus iubitoarei sale soții, care l-a încunjurat și îngrijit cu atâta dragoste și abnegație până la sfârșitul vieții sale, ca atunci când venilele casei sale vor permite, să nu uite de muncitorii condeiului puși în serviciul ziarului nostru, venindu-le în ajutor drept recunoștință pentru munca și suferințele lor.

Astăzi d na văd. Teodora Literat s'a executat împlinind dorința defunctului ei soț. Ii exprimăm mulțumirile noastre profunde, iar celui trecut din mijlocul nostru, defunctului maior I. r. Vasile Literat, îi dorim o dihnă vecinică în lăcașul drepților.

În veci amintirea lui!

Ultime știri

Reîntronarea Monarchiei în Grecia?

Cu ajungerea în fruntea guvernului elin a vechiului bărbat politic Venizelos se vorbește în cercurile politice grecești tot mai mult de reîntronarea Monarchiei, al cărei promotor ar fi însuși Venizelos.

Ziarele eline publică numeroase articole în contra regimului republican. Dumineca trecută a avut loc la Salonic chiar o mare demonstrație regalistă, la care au participat mai multe mii de cetățeni aclamând pe regele George și pe regina Elisabeta.

În legătură cu această mișcare ziarul „Cuvântul“ aduce în n-rul de azi următoarele amănunte:

În cursul zilei de ieri, a fost anunțată sosirea în Capitală a doi membri ai partidului monarchist din Grecia. Cei doi politicieni au venit încă în cursul zilei de Duminecă la Constanța, unde, se afirmă, au luat contact cu una din persoanele aflate în anturajul ex-regelui George al Greciei. De la Constanța, au venit în Capitală. Aci, se vor face demersurile necesare pentru ca, încă în cursul de astăzi, fostul suveran al Greciei să aibe o întrevedere cu delegații monarchiștilor greci.

Pentru a nu crea o situațiune neplăcută guvernului, anturajul ex Regelui George ține ca întrevederea să aibă loc într'un loc retras. E probabil că va fi ales Branul.

Cercurile în curent cu mersul lucrurilor afirmă că e foarte posibil ca după această întrevedere Regele George să transmită prin telegrafia fără fir un manifest către poporul grec.

Manifestul va fi expedit dintr'o stație din Ardeal.

INFORMAȚIUNI

Inmormântarea lui Ștefan Radici a avut loc Duminecă înainte de amiază la Zagreb. Funeraliile au luat caracterul unei grandioase solemnități de doliu, cum n'a mai văzut-o încă nici odată Jugoslavia. La această solemnitate de doliu au luat parte mai multe sute de mii de

oameni. Timp de două zile au sosit neîntrerupt în gara Zagreb trenuri speciale care aduceau la Zagreb masele de țărani din împrejurimile mii apropiate și mai depărtate ale orașului.

Ceremoniile înmormântării au durat dela ora 10 înainte de amiază până la ora 5 d. a. Ele s'au desfășurat în deplină ordine și liniște. Intre cele peste 10.000 coroane s'a remarcat Coroana de argint a Regelui Alexandru, purtată de patru soldați ai regimentului de gardă și o coroană de spini, în care era încrustat glonțele, care l'a rănit pe Ștefan Radici. Regele Alexandru a fost reprezentat prin generalul Matic. Cuvântări funebrele au rostit deputații dr. Macec, Pribicevici, Trumbici și alții.

Hramul Bisericii Sf Adormiri din Brașov-Cetate va avea loc mâne, Miercuri, după terminarea Sf Liturghii în Biserica din Cetate, cu care prilej va cânta și corul bisericii condus de prof. Nicolae Oancea. La acest act bisericesc se invită cu onoare întreg publicul românesc din Brașov.

Caramellele cu lapte „Stollwerck“ deliciul cunoscătorilor, sunt neîntrecute în calitate.

Examenе cu RAZE X (Röntgen) și examenе BACTERIOLOGICE poate executa or cărei persoane și în schimbul unor taxe mici, laboratoriuе spitalului militar Brașov — dotate cu aparate noi. 583 7—0

Cinema „Astra“ (Apollo)

14—15—16 August

MACISTE

Vo'vadul codrilor

mare film de aventuri în 8 mari acte.

Afară de această în pauză vor dansa renumiții artiști ruși:

DUO LEONTINOW.

Vine! Vine!

INDRAGOSTIȚII

În rolul principal:

Ramon Navarro (Ben Har)

Redactor responsabil: VICTOR BRANISCE.

Convocarea comitetului județean Brașov și al delegațiilor satelor

DELA ORGANIZAȚIA P. N. T.

Delegația permanentă a org. P. N. T. din orașul și județul Brașov, întrunită alaltăieri seară, a hotărât convocarea comitetului județean și a delegațiilor satelor pentru ziua de Vineri, 17 August a. c. ora 12 la amiază în localul clubului P. N. T. din piață.

La ordinea zilei: expozeu asupra situației politice și alegerea delegațiilor pentru marele congres al P. N. T. care se va ține în Septembrie la București.

BIROUL ORG. P. N. T.

Știri din străinătate.

Construirea unei noi linii ferate transbalcanice.

În cercurile economice din Atena a produs o mare atenție sosirea reprezentantului societății căilor ferate balcanice cu sediul la Londra, D. Barducci. Barducci a intrat imediat în tratative cu miniștri greci Venizelos, Kristoman și Karapan în vederea construcției noii linii transbalcanice, care să lege Marea Adriatică de Marea Egee. După proiectul construcției noua linie trebuie să fie gata în timp de 6 ani și ea va porni dela Durazo prin Gorcia, Costur, Kojani spre Salonic. De aci pleacă o linie prin Catri, Cavallo, Rodosto spre Constantinopol. Primul Ministru Venizelos a asigurat pe Barducci că acest proiect interesează într-o mare măsură pe guvernul grecesc, necesită însă un proiect mai detaliat, care va fi cercetat și de statul major și de oficiile tehnice grecești.

Societatea internațională meritațională tratează în același timp cu guvernul din Angora pentru construirea unui tunel sub Bosfor, pentru a se confina linia prin Turcia, Irak spre Baddad.

Această linie proiectată de cercurile financiare londoneze, va scurta drumul dela Roma la Constantinopol cu 48 ore și cel dela Londra la Constantinopol cu 20 ore. Proiectul a fost elaborat de inginerul italian Magliotti.

Consecințele fericite ale unui accident de automobil.

Zilele acestea a avut loc în apropiere de Budapesta un accident de automobil, care a avut rezultate fericite, deși 3 călători au fost răniți. Un medic de plasă a condus o nebună la Institutul de alienași din Budapesta. În drum automobilului s'a lovit de un copac, răsturnându-se și aruncând pe călători într'un șanț, unde s'au ales cu mai multe răni. Femeia bolnavă a încercat în acest timp o puternică zguduire de nervi, care a avut ca urmare revenirea ei la starea normală. După 15 minute dela petrecerea accidentului, dânsa a început să-și aducă aminte de tot trecutul ei și a întrebat cum de se găsește în această situație. Ea a fost totuși transportată la institut spre a se constata starea ei.

Din cauza sf. sărbători de mâne, Sf. Maria, numărul viitor al ziarului va apare Sâmbătă la ora obicinuită.